

Jiří Paroubek: Vítězství Smeru ozářilo Evropu

- CZ24 News | 2. října 2023

SLOVENSKO: Tři a půl roku trápila čaputovsko-matovičovská vládní koalice Slovensko chaosem a vzájemnými rozpory. Tu a tam své chaotické počínání proložila kriminalizováním politického soupeře, strany Smer, jehož věrohodnosti dnes důvěřují snad jen skalní stoupenci slovenské pravice.

Slovenská pravice, stejně jako česká pravice, má ve svých genech zabudovanu neschopnost vládnout. Slovensko po nadějném vývoji zejména v období Ficových vlád zaznamenává hospodářský propad. A co je nejhorší, také propad životní úrovni, zřejmě větší než ten, který je v Čechách a na Moravě. A že ten propad v Čechách a na Moravě je pořádný.

Jediné, čemu se kromě hádek a vzájemné nenávisti strany bývalé pravicové koalice důsledně věnovaly, byly dodávky zbraní na Ukrajinu a jednoznačná podpora Zelenského vlády. Je otázka, do jaké míry je to ve slovenském národním zájmu. Významná část Slováků, pravděpodobně většina, si to nemyslí. A tak se vynořil Robert Fico, který po obrovském marketingovém útoku na něj v souvislosti s vraždou novináře Kuciaka a jeho partnerky, byl nucen odejít z pozice premiéra, aby nyní Slovensku dal novou vizi a nový začátek. Ostatně nikdy se neprokázalo, že by R. Fico anebo jeho vládní kolegové osnovali cokoliv, co by souviselo s přípravou fyzických útoků na novináře. Anebo že by byli součástí mafiánských struktur.

Prostě byla to sofistikovaně připravená lež, která ovšem u významné části Slováků zabrala. A tak v minulých volbách do Národní rady na Slovensku zvítězil obratný populist a chaot Matovič, u kterého je otázka, zda má v hlavě o kolečko více anebo méně. A pravicovou vládní koalici jistila prezidentka Čaputová, u které bylo stále zřejmější, že postupuje podle not Státního departementu Spojených států. Paní prezidentka došla ostatně před pár měsíci k názoru, že její politická pozice je i díky této podpoře pravicové vlády do budoucna neudržitelná, a že se tedy již nebude ucházet o znovuzvolení hlavou Slovenské republiky. Takže politické pilíře, pracně budované za pomoci zahraničních přátel Slovenska, začaly padat jako šindele ze střech při hurikánu Julie.

Do čela slovenské pravice se postavil se stranou Progresivní Slovensko zatím ničím nepoznamenaný, a vlastně zcela nezkušený politik, pan Šimečka. Proti těžkým vahám slovenské politiky, kterými jsou Fico a Pellegrini, neměl od začátku šanci. To ukazují koneckonců i počty preferenčních hlasů těchto lídrů. V této disciplíně Fico a Pellegrini jasně zvítězili, a Fico s velkým odstupem. Velká část Slováků, a přes záměrně nejasné průzkumy veřejného mínění se to zdá být většina, si nepřeje být zatahována do války na Ukrajině. Ficova strana vystupovala jako strana míru. To byl manévr, který jí zřejmě pomohl získat i hlasy jisté části maďarských voličů. Pro většinu maďarských voličů na Slovensku je totiž Orbán majákem, který určuje jejich názory. A Fico může být Orbánovi v Evropě dobrým partnerem. Třeba ve snaze přesvědčit většinu evropských lídrů např. o neúčelnosti sankcí proti Rusku a o potřebě dosažení míru na Ukrajině mírovým vyjednáváním a ne válkou. Anebo alespoň korigovat jejich názory.

Slovensko, Maďarsko a Česko jsou tvrdě zasaženy ukrajinskou válkou, ze které plyne pokles životní úrovně jejich občanů. A tento pokles je podstatně silnější nežli ve státech západní Evropy. Proto musí mít větší zájem na ukončení zbytečného konfliktu, který je zástupnou válkou mezi Ruskem a Spojenými státy s využitím živé síly Ukrajinců.

I z tohoto hlediska lze Ficovo vítězství jen vítat. Ale samozřejmě to nejpodstatnější pro Slováky je, že berou Fica jako rutinéra, za jehož vlád se dařilo po celou dobu zvyšovat životní úroveň širokých vrstev slovenského obyvatelstva. Dařilo se mu přesně to, co se nedařilo pravicovým vládám

Radičové, Matoviče a Hegera.

Robert Fico měl delší čas, po svém odchodu z funkce premiéra, na přemýšlení o chybách, které provázely jeho předchozí vládnutí. Ze Smeru se stala dlouhými lety vlády svého druhu státostrana a zejména v nižších patrech slovenské politiky se lidé ze Smeru podle toho chovali. Fico se prostě dolním patřům slovenské politiky nevěnoval, a zejména proto vznikly jeho politické problémy. Ale nejen proto. Prostě vládl příliš dlouho a také silné zahraniční vlivy hledaly jeho skutečné i domnělé slabé stránky a také je našly.

Klobouk dolů před jeho houževnatostí a před jeho vynikajícím comebackem. Myslím, že Ficovo vítězství může mít velký vliv, když ne na celou Evropskou unii, tak určitě na země střeoevropského regionu. Ficův Smer je mírovou stranou. Fico otevřeně říká své názory na imperialistický charakter konfliktu na Ukrajině. Chce dělat otevřenou politiku vůči celému světu a také k mocnostem Východu. A je tak příkladem pro politické síly v České republice, které souzní s jeho názory a mají stejné problémy jako on vyjádřit se v českých mainstreamových médiích. Ukazuje se, že pokud má politik vizi, jasný program, jednotnou stranu za sebou, je schopen uhrát skvělý volební výsledek i „proti všem“. Fico je dnes v situaci, že potřebuje pro sestavení vlády spojení s Hlasem. Ale je zřejmé, že bez Fica a Smeru a jeho 42 poslanců si nikdo ani ruce neumyje. Jinak řečeno, matematicky možné jiné koalice jsou vlastně nemožné proti silnému Ficovi a Slovenské národní straně. Tyto dvě strany by tvořily příliš silný opoziční blok, který by v krátké době zdecimoval nesourodou vládu, pokud by vůbec vznikla jen na bázi nenávisti vůči Ficovi. Ostatně nenávisť v politice je věc nepraktická.

Samozřejmě, že jsou zde problematické vztahy Fico - Pellegrini, ale oba dva tito šéfové levicových stran mají společné přátele. A to v obou stranách. A řada lidí v Hlasu, kteří předpokládali, po odchodu Pellegriniho ze Smeru, že převezmou voličskou klientelu Smeru, se na věc dnes dívá střízlivě. Prostě tehdy si mysleli, že Fico je vyřízený a ono to tak není. Slovensko má dnes dvě socialistické strany, tu jednu, Ficovu, spíše národně socialistickou, tu druhou, Pellegriniho, spíše liberálně socialistickou. Pro obě dvě tyto strany je výsledek voleb velký úspěch. Mají společně 69 mandátů a mohou si jen vybrat koaličního partnera anebo partnery. Do koalice se již nabídlo KDH. A se Smerem dlouhodobě v předchozích obdobích spolupracovala ve vládě SNS. Trojčlenná vládní koalice je už dobrým nástrojem vládnutí. Je to jiné nežli u pětičlenné koalice, která předtím stála v čele Slovenska s tragickými praktickými výsledky.

Na závěr nelze než popřát Robertu Ficovi a Peteru Pellegrinimu a jejich stranám konstruktivní spolupráci ve prospěch a pro blaho slovenského národa.

AUTOR: Jiří Paroubek

[ZDROJ](#)